

אָמַר וְאָנֹכִי יי' אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. דְּתַמָּן הָיָה
 בְּאַתְגְּלִיִּיא יִקְרָא דִּילִיָּהּ. וְאַתְגְּלִי עֲלֵיִיהוּ עַל יַמָּא, וְחָמוּ
 זִיו יִקְרָא עֲלָאָה דִּילִיָּהּ אֶפְיָן בְּאֶפְיָן. דְּלֹא תִימְרוּן אֱלֹהָא
 אַחֲרָא הוּא דְמַלְיִל עֲמָנָא, אֱלֹא אָנָּא הוּא דְחֻמִּיתוּן
 בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם, אָנָּא הוּא דְקַטְלָנָא סְנַאיִכוּן בְּאַרְעָא
 דְמִצְרַיִם. אָנָּא הוּא דְעַבְדָּנָא כָּל אֵינּוּן עֶשֶׂר מְחָאָן
 בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. וּבְגִינֵי כֶּךָ, וְאֱלֹהִים זִוְלָתִי לֹא תִדְעַ,
 דְּלֹא תִימָא דְאַחֲרָא הוּא, אֱלֹא אָנָּא הוּא כְּלָא.

תּוּ פִתְחָ, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּק אֶת רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזוּל לֹא
 תִלְיִן פְּעוּלַת שְׂכִיר אֶתְךָ עַד בִּקְרָ. לֹא תִלְיִן פְּעוּלַת
 שְׂכִיר אִמְאִי. אֱלֹא מְקָרָא אַחֲרָא אֲשֶׁתַּמַּע, דְּכִתְיִב, (דברים
 כד) בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֵּא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עֲנִי הוּא
 וְאֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ. לֹא תִבֵּא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ,
 אֲזִדְהָר דְּלֹא תִתְכַנַּשׁ בְּגִינּוּי מַעְלָמָא, עַד לֹא יִמְטִי זְמַנְךָ
 לְאַתְכַּנְשָׁא. כִּמָּה דְאַתְ אָמַר, (קהלת יב) עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁף
 הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. מִהֲכָא אֲוִלִּיפְנָא מְלָה אַחֲרָא, מֵאֵן דְּאַשְׁלִים
 לְנַפְשָׁא דְמִסְכְּנָא. אֲפִילוּ (דף פ"ה ע"א) דְמָטוּ יוֹמוּי לְאַסְתְּלָקָא
 מַעְלָמָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשִׁלִּים לְנַפְשִׁיהּ, וְיִהִיב לִיָּה
 חֵיִין יִתִּיר.

לֹא תִלְיִן פְּעוּלַת שְׂכִיר, תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּנָטִיל אַגְרָא
 דְמִסְכְּנָא, כְּאִילוּ נָטִיל נַפְשִׁיהּ, וְדֹאנְשִׁי בֵּיתִיהּ. הוּא

אֲזַעַר נִפְשֵׁיהוּ, קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַעִיר יוֹמוֹי, וְאֲזַעַר
 נִפְשֵׁיהוּ, מִהֵוּא עֲלָמָא. דְּהָא כָּל אֵינּוֹן הֶבְלִים דְּנִפְקִי
 מִפּוּמִיָּה, כָּל הֵוּא יוֹמָא, כְּלָהוּ סִלְקִין קַמִּיָּה דְּקוֹדֵשׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְקִיִּימִין קַמִּיָּה, לְבַתַּר סִלְקָא נִפְשֵׁיהוּ,
 וְנִפְשֵׁיהוּ דְּאֲנָשֵׁי בֵּיתֵיהוּ, וְקִיִּימִין, בְּאֵינּוֹן הֶבְלִים
 דְּפּוּמִיָּה. וְכִדִּין, אֲפִילוּ אֲתַגְזֹר עַל הֵוּא בַר נָשׁ כַּמָּה
 יוֹמִין, וְכַמָּה טָבָאן, כְּלָהוּ מִתְעַקְרָאן מִנִּיָּה, וּמִסְתַּלְקִי
 מִנִּיָּה.

וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְּנִפְשָׁא דִּילֵיהּ לָא סִלְקָא לְעֵילָא, וְהֵינּוּ
 דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא, רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵינָן מִנִּיָּהוּ,
 וּמַעֲלָבוֹנִיָּהוּ. וְאוֹקְמוּהָ אֲפִילוּ עָשִׂיר הוּא, וְאֵלִיו הוּא
 נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ דִּיִּיקָא, אֲפִילוּ מִכָּל בַּר נָשׁ נָמִי, וְכָל
 שְׂכֵן מִסְכְּנָא. וְהֵינּוּ דְּהוּוּ רַב הַמְנוּנָא עָבִיד, כַּד הוּוּ
 הֵוּא אַגְרִי מִסְתַּלְק מִעֲבִידְתֵּיהּ, הוּוּ יְהִיב לֵיהּ אַגְרִיָּה,
 וְאָמַר לֵיהּ, טוֹל נַפְשֶׁךָ דְּאַפְקִידַת בִּידָאי, טוֹל פְּקֻדוֹנְךָ.
 וְאֲפִילוּ אָמַר יְהִי בִידְךָ, דְּאֲנָא ^(ל) בְּעֵינָא לְסִלְקָא
 אַגְרִי. לָא הוּוּ בְּעֵי. אָמַר פְּקֻדוֹנָא דְּגוּפְךָ, לָא
 אֲתַחֲזִי לְאֲתַפְקֵדָא בִּידֵי, כָּל שְׂכֵן פְּקֻדוֹנָא דְּנִפְשָׁא. דְּהָא
 פְּקֻדוֹנָא דְּנִפְשָׁא לָא אֲתִיָּהִיבַת, אֵלָא לְקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכֹתִיב, ^(תהלים לא) בִּידְךָ אֲפִקִיד רוּחִי, אָמַר רַבִּי
 חִיָּיא, וּבִידָא דְּאַחֲרָא שְׂאֲרִי. אָמַר לֵיהּ, אֲפִילוּ בִּידֵיהּ,
 בַּתַּר דִּיָּהִיב.

כְּתִיב לֹא תִלִּין פְּעוּלַת שְׂכִיר, וְכִתִּיב וְלֹא תִבֵּא עָלָיו
הַשֶּׁמֶשׁ. אֲלֵא הָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל תָּא חֲזִי לִית לָךְ
יוּמָא וְיוּמָא, דְּלֹא שִׁלְטָא בֵּיהּ יוּמָא עֲלָאָה אֲחָרָא. וְאִי
אִיהוּ לָא יְהִיב לִיהּ נַפְשָׁא דִּילִיהּ בְּהַהוּא יוּמָא, כְּמֵאן
דְּפָגִים לְהַהוּא יוּמָא עֲלָאָה. וּבְגִינֵי כֶּךָ בִּיּוּמוֹ תַתֵּן שְׂכָרוֹ,
וְלֹא תִבֵּא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ. וְהָא דְאֲתַמַּר לֹא תִלִּין, בְּגִין
דְּנַפְשִׁיהּ לָא סָלִיק, וְסָלִיק הַהוּא נַפְשָׁא דְמִסְכְּנָא,
וְדֹאנְשֵׁי בֵיתִיהּ, כְּמָה דְאֲתַמַּר.

רַבִּי חִיָּיא פָּתַח וְאָמַר קָרָא אַבְתְּרִיהּ, (ויקרא יט) לֹא תִקְלַל
חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עוֹר וְגו', הֵאִי קָרָא כְּמִשְׁמָעוֹ. אֲבָל
פְּרֻשְׁתָּא דָּא, כְּלָא אוּלִּיפְנָא מֵינְהּ מְלִין אֲחָרְנִין, וְכִלְהוּ
תִלְיִין דָּא בְּדָא. תָּא חֲזִי, מֵאן דְּלֵיִט לְחַבְרִיהּ, וְאִיהוּ
קַמִּיָּה, וְאַכְסִיף לִיהּ, כְּאֵלוֹ אוֹשִׁיד דְּמִיָּה, וְהָא אוּקְיָמְנָא.
וְהֵאִי קָרָא, דְּלָאו חַבְרִיהּ עֲמִיָּה, וְהוּא לֵיִט לִיהּ, הַהִיא
מְלָה סְלָקָא.

דְּלִית לָךְ מְלָה וּמְלָה דְּנַפְיָק מִפּוּמִיָּה, דְּלֹא אִית לִיהּ
קָלָא, הַהוּא קָלָא סָלִיק לְעֵילָא, וְכִמָּה קַסְטְרִין
מִתְחַבְּרִין עֲמִיָּה דְּהַהוּא קָלָא, עַד דְּסָלְקָא וְאֲתַעַר אֲתַר
דְּתַהוּמָא רַבָּא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ וְכִמָּה מִתְעַרִּין עָלֶיהּ
דְּהַהוּא בַר נָשׁ. וְוִי לְמֵאן דְּאֲפִיק מְלָה בִּישָׁא מִפּוּמִיָּה,
וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, כְּמִשְׁמְעוֹ. וְאוּקְמוּהָ, בְּמֵאן
 דְּגָרִים לְאַחֲרָא לְמַחֲטִי. וְכֵן מֵאן דְּמַחֲטִי לְבְרִיָּה
 רַבָּא. וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן וְגו', בְּמֵאן דְּלֹא מָטָא לְהוֹרָאָה
 וְאוּרִי, (בְּמָה דְּאֵת אֲמֵר) דְּכִתִּיב, (מִשְׁלִי ז') כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה
 וְעִצּוּמִים כָּל הַרוּגֵיהָ. וְהֵאֵי אֲעֵבֵר, מִשּׁוּם וְלִפְנֵי עוֹר לֹא
 תִתֵּן מִכְשׁוֹל, בְּגִין דְּאִכְשִׁיל לִיָּה לְחַבְרִיָּה לְעֵלְמָא דְּאֵתִי.
 דְּתַנִּינָן מֵאן דְּאֵזִיל בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל בְּאוּרִיָּתָא, וּמֵאן
 דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִיָּתָא פְּדִקָא יָאוּת, אֵית לִיָּה
 חוּלְקָא טְבָא תְּדִיר לְעֵלְמָא דְּאֵתִי. דְּהֵהִיא מְלָה דְּאוּרִיָּתָא
 דְּאִפִּיק מִפּוּמִיָּה, אֲזֵלָא וְשִׂאטָא בְּעֵלְמָא, וְסִלְקָא לְעֵילָא.
 וְכִמָּה עֵלְאִין קְדִישִׁין מִתְחַבְּרָאן בְּהֵהִיא מְלָה, וְסִלְקָא
 בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, וְאֵתְעֵטֵר בְּעֵטְרָא קְדִישָׁא, וְאִסְתַּחֲי בְּנִהְרָא
 דְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, דְּנִגִּיד וְנִפִּיק מֵעֵדוֹן, וְאֵתְקַבֵּל בֵּיהּ,
 וְאִשְׁתַּאֵב בְּגוּיָהּ, וְאֵתְעַנֵּג (ס"א וְאֵתְנַטֵּע) סוּחְרַנְיָה דְּהֵהוּא
 נִהְרָא, אֵילְנָא עֵלְאָה. וְכִדִּין נִגִּיד וְנִפִּיק נִהְרָא עֵלְאָה
 וְאֵתְעֵטֵר בֵּיהּ בְּהֵהוּא בַּר נֶשׁ כָּל יוֹמָא, כְּמָה דְּאֵתְמַר. (יתרו

נ"ז ע"א).

וּמֵאן דְּלַעֲי (נ"א דְּיִלְיִף) בְּאוּרִיָּתָא, וְלֹא אִשְׁתַּדֵּל בַּהּ בְּאוֹרַח
 קְשׁוּט, (דף פ"ה ע"ב) וּבְאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל. הֵהוּא מְלָה סִלְקָא,
 וְסִטִּי אוֹרְחִין, וְלִית מֵאן דְּיִתְחַבֵּר בַּהּ, וְכִלָּא דְּחִיִּין לָהּ
 לְבַר, וְאֵזִיל וְשִׂאט בְּעֵלְמָא וְלֹא יִשְׁכַּח אֲתֵר. מֵאן גָּרִים

לִיָּה הָאִי. תְּהוּא דְסֵאֲטִי לִיָּה מֵאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל. וּבְגִינִי כֹךְ כְּתִיב,
 וַיֵּרֶאֶת מֵאַלְהֵיךָ אֲנִי יי'.

וּמֵאֵן דְּתִיאֻבְתִּיהָ לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲשַׁכַּח מֵאֵן
 דְּיוֹלִיף לִיָּה, וְהוּא בְּרַחֲמֵימוֹתָא דְּאוֹרֵייתָא, לְעֵי
 בָּהּ, וּמַגְמִגִּם בָּהּ, בְּגַמְגוּמָא דְלֹא יִדְעַ. כָּל מְלָה וּמְלָה
 סְלִקָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהֵיא מְלָה, וְקַבִּיל לָהּ,
 וְנִטַּע לָהּ סַחְרָנִיהָ דְּתַהוּא נַחְלָא, וְאַתְעֵבִידוּ מֵאֲלִין מְלִין
 אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאַקְרוּן עַרְבֵי נַחַל, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 בְּאַהֲבַתָּה תִשְׁגָּה תַמִּיד. (משלי ה)

וְדוּד מִלְכָּא אָמַר, (תהלים פו) הוֹרְנִי יי' דְּרַכְּךָ אֶהְלֵךְ
 בְּאַמְתְּךָ. וְכְּתִיב (תהלים כז) וּנְחַנֵּי בְּאַרְחַ מִיִּשׁוּר לְמַעַן
 שׁוֹרְרִי. זְכָאִין אֵינּוּן דְּיִדְעִין אוֹרְחוּי דְּאוֹרֵייתָא, וּמִשְׁתַּדְּלִי
 בָּהּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוּן נִטְעִין אֵילָנִין דְּחִיִּין לְעֵילָא,
 דְּכֻלְהוּ אֲסוּוֹתָא. וּבְגִין כֹּךְ כְּתִיב, (מלאכי ב) תוֹרַת אֱמֶת
 הִיִּתָּה בְּפִיהוּ. וְכִי אֵיתַ תּוֹרָה דְלָאוּ אֵיהִי אֱמֶת. אֵין כְּגוּוֹנָא
 דְּאַמְרוּן, דְּאוֹרֵי מֵאֵן דְלֹא יִדְעַ, וְלָאוּ אֵיהוּ קְשׁוּט וְתַהוּא
 דְּאוֹלִיף מְלָה מִינֵיהּ, אוֹלִיף מְלָה דְלָאוּ אֵיהוּ אֱמֶת.
 וּבְגִינִי כֹךְ כְּתִיב, תוֹרַת אֱמֶת הִיִּתָּה בְּפִיהוּ.

וְעַם כָּל דָּא, מְבַעֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמִילְךָ מְלִי דְּאוֹרֵייתָא
 מְכַל בַּר נֶשׁ, אֲפִילוּ מִמֵּאֵן דְלֹא יִדְעַ. בְּגִין דְּעַל דָּא

יִתְעַר בְּאוֹרֵייתָא, וַיִּיתֵי לְמִילָּהּ מִמָּאן דִּינְדַע, וּלְבַתַּר
 אֲשֶׁתְכַח, דְּאָזִיל בְּהַ בְּאוֹרֵייתָא בְּאַרְחָ קְשׁוּט. תָּא חֲזִי,
 יִשְׁתַּדַּל בַּר נֶשׁ בְּעֵלְמָא בְּאוֹרֵייתָא וּפְקוּדוּי, אֲפִילוּ דְלָא
 עָבִיד לְשִׁמְהָ, דְּמִתּוּךְ שְׁלָא לְשִׁמְהָ בָּא לְשִׁמְהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח קְרָא אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ
 עוֹל בַּמִּשְׁפָּט וְגו'. לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בַּמִּשְׁפָּט,
 כַּמִּשְׁמְעוּ. אֲבָל הָא אֲתַמַּר, דְּפַרְשֵׁתָא דָּא מְלִין עֲלָאִין
 וַיִּקְרִין אִית בְּהַ בְּפְקוּדֵי אוֹרֵייתָא. הָאִי קְרָא מְסוּפִיָּה קָא
 מִשְׁמַע, דְּכְתִיב בְּצִדְקָא תִשְׁפּוּט עֲמִיתָךְ. תָּא חֲזִי, תְּרִי
 דְּרַגִּין אֵינּוּן הָכָא: מִשְׁפָּט, וְצִדְקָא. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי.

אֵלָא חַד רַחֲמִי, וְחַד דִּינָא, וְדָא אֲתַבְּסָם בְּדָא.
 כִּד אֲתַעַר צִדְקָא, דָּאִין דִּינָא לְכֻלָּא כַּחְדָּא, דְּלִית בֵּיה
 רַחֲמִי, וְלָאוּ וּוְתַרְנוּתָא. כִּד אֲתַעַר מִשְׁפָּט, אִית בֵּיה
 רַחֲמִי. יְכוּל יְהֵא כֻלָּא בַּמִּשְׁפָּט. אֲתָא קְרָא וְאָמַר, בְּצִדְקָא
 תִשְׁפּוּט עֲמִיתָךְ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּצִדְקָא לָאו דָּאִין לְדָא
 וְשָׁבִיק לְדָא, אֵלָא כְּלָהּ כַּחְדָּא בְּשִׁקוּלָא חְדָּא. כְּגוּוּנָא
 דָּא לֹא תִשָּׂא פְּנֵי דָל וְלֹא תִהְדַּר פְּנֵי גְדוּל, אֵלָא כְּלָהּ
 בְּשִׁקוּלָא חְדָּא, בְּצִדְקָא. יְכוּל יְהֵא כֻלָּא דִינָא בְּצִדְקָא
 בְּלַחֲוּדוּי. אֲתָא קְרָא וְאָמַר תִשְׁפּוּט, דְּבַעֲי לְחַבְרָא לְהוּ
 כַּחְדָּא, דְּלָא יִשְׁתַּכַּח דָּא בְּלָא דָּא, וְהָאִי שְׁלִימוּ דִינָא.
 וְכֻל כֻּךְ לְמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁכִיחַ תַּמָּן.

וּבְגִינֵי כֶּךָ בְּעֵי לֹא־שְׁלֵמָא דִּינָא. כְּגֹוּנָא דִּיאִהוּ עֶבֶיד
 לְתַתָּא, כְּגֹוּנָא דִּילִיָּה מִמֶּשׁ עֶבֶיד לְעֵילָא. וְתָא חֲזִי,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂוֵי פוּרְסֵיָא דִּינָא, בְּשַׁעְתָּא דִּדִּינֵי
 יַתְבִּין, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ט) כּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט כְּסָאוֹ.
 וּמִתְמָן אֲתַתְקַן פּוּרְסֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמֵאֵן אִיהוּ
 פּוּרְסֵיהּ. אֲלִין אִינוּן צְדָק וּמִשְׁפָּט. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (תהלים פט) צְדָק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֶךָ. וּמֵאֵן דְּדָאִין דִּינָא,
 בְּעֵי לְמִידָן (ס"א לְמִיתָב) בְּכוּרְסֵיהּ דְּמִלְכָּא. וְאִי פְּגִים חַד
 מִנֵּיהּוּ, כְּאֵלוּ פְּגִים לְכוּרְסֵיהּ דְּמִלְכָּא. וּכְדִין קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲסִתְלַק מִבִּינֵיהּוּ דִּדִּינֵי, וְלֹא קָאִים בְּדִינֵיהּוּ.
 וּמֵאִי אָמַר. (תהלים יב) עֲתָה אֲקוּם יְיָ וְגו'. וְרוּחָא
 דְּקוּדְשָׁא אָמַר, (תהלים נז) רוּחָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים.

רעיא מהימנא

(ויקרא יט) לֹא תִשָּׁנָא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ
 וְגו'. פְּקוּדָא דָּא, לְאוּכְחָא לְהֵהוּא דְחֲטִי, לְמַחְזִי לִיה רְחִימוּ
 סְגִיָּא, דְרַחֲמִים לִיה, בְּגִין דְּלֹא יִתְעַנֵּשׁ אִיהוּ. דְּהָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא כְּתִיב, (משלי ג) כִּי אַתְּ אֲשֶׁר יֶאֱהָב יְיָ יוֹכִיחַ. וּכְמָה דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עֶבֶיד וְאוּכַח לְמֵאֵן דְרַחֲמִים לִיה, הֲכִי יוֹלִיף בְּרַגְשָׁא
 מֵהֵהוּא אַרְחָא, וְיוֹכַח לְחֻבְרִיהּ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמֵאִי אוּכַח
 לְבַר נֶשׁ. אוּכַח לִיה בְּרַחֲמֵימוּ בְּסִתְרָא, אִי יִקְבַּל לִיה יָאוּת. וְאִי
 לֹא, אוּכַח לִיה בֵּין רְחִימוּי. אִי יִקְבַּל יָאוּת. וְאִי לֹא, אוּכַח לִיה

בְּאַתְנָלְיָא לְעִינֵיהוֹן דְּכָלָא. אִי יִקְבֵּל יָאוּת. וְאִי לָאו, שְׂרִי לִיה, וְלֹא אוֹכַח לִיה, וְשָׁבִיב (דף ט"ז ע"א) לִיה יִיזִיל וַיַּעֲבִיד רְעוּתִיה.

בְּקַדְמִיתָא אוֹדַע לִיה בְּסִתְרָא, בְּגִין לְאוֹכְחָא לִיה, וְלֹא תִעָרָא לִיה, דְּלֹא יִגְדַע בֵּיהּ בַּר נֶשׁ. וְדָא אִיהוּ בִּינִיָּה לְבִינִיָּה.

אִי מְקַבֵּל יָאוּת. וְאִי לָאו, אוֹדַע לִיה בֵּין רְחִימוּי, בְּזִמְנָא דְכֻהֲנָא רַבָּא הָוָה בְּעֶלְמָא, יְהִיב לִיה מְרַעִין בְּעַרְסִיָּה, וְאַתּוּ רְחִימוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, וְאוֹדַעִין לִיה, אִי אִית בֵּיהּ חוֹבָא דִּייתוּב מִיָּה, וְלַעֲיִין בְּמִלְיָה. אִי מְקַבֵּל יָאוּת, וְאִי לָאו אוֹכַח לִיה בְּאַתְנָלְיָא, בְּמִמוּנִיָּה, בְּבִנוּי, דְּכָלָא מְלַחֲשָׁן עֲלֵיהּ, וַיִּיתוּן לְגַבִּיָּה. אִי מְקַבֵּל יָאוּת. וְאִי לָאו שְׂאִרֵי לִיה מְאַרְיָה לְמַעַבְד רְעוּתִיה, וְלֹא יִתְקִיף בֵּיהּ לְעֶלְמִין. בְּגוּוּנָא דָּא אַעֲטְרִיד לִיה לְאוֹכְחָא לְחֻבְרִיָּה בְּקַדְמִיתָא בְּסִתְרָא. לְבַתַּר בֵּין רְחִימוּי. לְבַתַּר בְּאַתְנָלְיָא. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה יִשְׁבּוּק לִיה וַיַּעֲבִיד רְעוּתִיה.

וְעַל דָּא כְּתִיב הוֹכַח תּוֹכִיחַ. הוֹכַח: בְּסִתְרָא, דְּלֹא יִגְדַע בֵּיהּ בַּר נֶשׁ. תּוֹכִיחַ: בֵּין תְּבִירוּי וּרְחִימוּי. אֶת עֲמִיתְךָ: בְּאַתְנָלְיָא. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא תּוֹכִיחַ, אֶלָּא הוֹכַח. תּוּ הוֹכַח, אִי אִיהוּ בַּר נֶשׁ דִּיכְסוּף, לָא יִימָא לִיה וְלֹא יוֹכִיחַ לִיה אֶפִּילוּ בְּסִתְרָא, אֶלָּא יִימָא קַמִּיהּ, בְּכָאן דְּמִשְׁתַּעֵי בְּמַלְיָן אַחֲרֵנִין. וּבְגוּ אֵינּוּן מַלְיָן, יְדַכַּר מֵאן דְּעָבַד הַהוּא חוֹבָא הוּא כְּד וְכַד, בְּגִין דְּאִיהוּ יָדַע בְּגַרְמִיָּה, וַיִּשְׁתַּבֵּיךּ מִהַהוּא חוֹבָא. וְעַל דָּא הוֹכַח. וְאִם לָאו, תּוֹכִיחַ. וְלְבַתַּר אֶת עֲמִיתְךָ בְּאַתְנָלְיָא. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה וְלֹא תִשָּׂא עֲלִיו חַטָּא.

דְּבַר אַחַר וְלֹא תִשָּׂא עֲלִיו חַטָּא, דְּהָא בִּינּוּן דְּבַר נֶשׁ אוֹכַח לְחֻבְרִיָּה, וְאוֹדַמֵּן לְאוֹכְחָא לִיה בְּאַתְנָלְיָא, לָא יִסְלַק קַמִּיהּ הַהוּא חוֹבָה דְּעָבִיד, דְּאָסִיר לִיה וְדָאִי, אֶלָּא יִימָא סְתָם, וְלֹא

יִסְלַק עָלוּי הַהוּא חוֹבָא בְּאַתְנַגְלִיָּא, וְלֹא יִרְשִׁים עָלוּי חוֹבָא,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עַל יְקָרָא דְּבֵר נָשׁ, אֲפִילוּ בְּחַיִּיבִיא. (ע"ב
 רעיא מהימנא) (פקודא ח"י לברכא ליה לקודשא בריך הוא וכו' ר"ע ע"ב)

פֶּתַח וְאָמַר, וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְגו'. וַיְהִי קוֹל
 הַשּׁוֹפָר, הֵכָא אֲתַפְּלִיגוּ סַפְרֵי קְדָמָאֵי וְכו', עַד
 דְּאָתוּ רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה, וְאוּדוּ לִיה לְרַבִּי אַחָא. (אמר
 המגיה מצאתי כתוב כאן זה המאמר ויען שכבר הודפס פרשת ויקרא דף ו' ע"ב שורה כ"ב

ומסיים בדף ח' ע"א שורה כ"ו, לא רציתי להדפיסו פעם שנית)

קָמוּ, עַד דִּהְווּ אֲזֻלֵי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֹא תִלְךְ רַכִּיל
 בְּעַמְךָ לֹא תִשָּׂא אֶת אַחֶיךָ לֹא תִקּוּם וְלֹא תִטּוֹר.
 הָא אוקימנא לון, וְכִלְהוּ אֲתַעְרוּ עָלֵיהוּ חֲבַרְיָא, אֲבַל
 גִּימָא מְלָה בְּפַרְשָׁתָא דָּא, כְּתִיב, אֶת חֻקוֹתַי תִּשְׁמְרוּ
 בְּהַמֶּתֶךָ לֹא תִרְבִּיעַ כְּלָאִים שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים וּבְגַד
 כְּלָאִים שַׁעֲטָנֹו לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה מג) אַתֶּם עַדֵי נָאִם יִי' וְעַבְדֵי
 אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי לְמַעַן תִּדְעוּ וְתִאֱמִינוּ וְגו'. אַתֶּם עַדֵי,
 אֵלִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל. וְתַנִּינּוּ, אֵלִין אֵינּוֹן שְׁמִיא וְאַרְעָא,
 דְּכַתִּיב (דברים ל) הָעִידוֹתֵי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת
 הָאָרֶץ. אֲבַל יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן סְהַדִּין אֵלִין עַל אֵלִין, וְשְׁמִיא
 וְאַרְעָא וְכִלְא, סְהַדִּין עָלֵיהוּ. וְעַבְדֵי אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי, דָּא
 יַעֲקֹב, דְּכַתִּיב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר

בְּךָ אֶתְפָּאֵר, וּכְתִיב, (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב.
וְאִית דְּאִמְרֵי דָא דְּוֹד עֲבָדֵי אֲקָרִי, דְּכְתִיב, (ישעיה לו)
לְמַעַנִי וּלְמַעַן דְּוֹד עֲבָדֵי אֲשֶׁר בַּחֲרָתִי, דָּא דְּוֹד עֲלָאָה.
לְמַעַן תִּדְעוּ וְתִאֲמִינוּ לִי וְתִבְיִנוּ כִּי אֲנִי הוּא. מֵאִי כִּי אֲנִי
הוּא. דְּאֶתְרַעִיתִי בְּהוּא דְּוֹד, וּבְהוּא יַעֲקֹב.
אֲנָא, הוּא מִמֶּש. לְפָנֵי לֹא נּוּצַר אֵל, דְּתַנִּינוּ, קָרָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב אֵל, דְּכְתִיב, (בראשית לג) וַיִּקְרָא
לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרָא לְיַעֲקֹב אֵל.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, לְפָנֵי לֹא נּוּצַר אֵל וְאַחֲרֵי לֹא יְהִיָּה.
וּבְגִין כֶּף, אֲנִי הוּא. כִּלָּא כְּמָה דְּאֶתְמַר. וְאַחֲרֵי לֹא יְהִיָּה,
דְּהָא דְּוֹד הַכִּי אֲקָרִי, וְלֹאֵו אִית בְּתַרְיָה אֲחֵרָא.
תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, אֶתְקִין כָּל
מְלָה וּמְלָה, כָּל חַד וְחַד בְּסִטְרוּי. וּמְנִי עֲלֵייהוּ חִילִין
עֲלָאִין. וְלִית לָךְ אֲפִילוּ עֲשָׂבָא זַעִירָא בְּאַרְעָא, דְּלִית
לֵיה חִילָא עֲלָאָה לְעִילָא. וְכָל מַה דְּעֲבָדִין בְּכָל חַד וְחַד,
(תרי נוסחי) וְכָל מַה דְּכָל חַד וְחַד עָבִיד, כִּלָּא הוּא בְּתַקִּיפּוּ
דְּתַהִיא חִילָא עֲלָאָה, דְּמִמְנָא עֲלִיָּה לְעִילָא. וְכִלְהוּ נְמוּסִין
גְּזִירִין מְדִינָא, עַל דִּינָא נְטִלִין, וְעַל דִּינָא קִיִּימִין. לִית
מֵאן דְּנִפְיָק (דף פ"ו ע"ב) מִן קִיּוּמִיָּה לְבַר.
וְכִלְהוּ מְמָנוּ, מִן יוּמָא דְּאֶתְבְּרִי עֲלֵמָא, מִתְּפַקְדָן
שְׁלִטוּנִין עַל כָּל מְלָה וּמְלָה. וְכִלְהוּ נְטִלִין עַל

נִימוּסָא אַחְרָא עֲלָאָה, דְּנִטְלִין כָּל חַד וְחַד. כְּמָה דְכָתִיב,
 (משלי לא) וּתְקַם בְּעוֹד לַיְלָה וּתְתֵן טָרְף לְבֵיתָהּ וְחַק
 לְנַעֲרוֹתֶיהָ. כִּיּוֹן דְּנִטְלִין הֵהוּא חַק, כְּלָהּ אֶקְרוּן חֻקוֹת,
 וְהֵהוּא חַק דְּאֲתִיִּיהִיב לָהּ, מִן שְׁמִיָּא קָא אֲתִי, וְכַדִּין
 אֲתֶקְרוּן חֻקוֹת שְׁמִים. וּמְנַלְן דְּמִן שְׁמִים קָא אֲתִיִּין.
 דְכָתִיב (תהלים פא) כִּי חַק לְיִשְׂרָאֵל הוּא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, אֶת חֻקוֹתֵי תִשְׁמוּרוֹ בְּגִין דְּכָל חַד וְחַד
 מִמָּנָא עַל מְלָה יִדְיָעָא בְּעֵלְמָא, בְּהֵהוּא חַק. בְּגִין
 כִּף אֶסִיר לְמַחְלָף זִינִין, וְלֹאֲעֵלָא זִינָא בְּזִינָא אַחְרָא. בְּגִין
 דְּאֲעֶקֶר לְכָל חֵילָא וְחֵילָא מֵאֲתִרִיִּיהוּ, (אכחיש פּמְלִיאָא שֶׁל מַעְלָה)
 וְאֶכְחִישׁ פּוּמְבִי דְמַלְכָּא.

כְּלָאִים, מֵהוּ כְּלָאִים. כְּמָאן דִּיהִיב אַחְרָא בְּבִי מִטְרָא,
 כְּמָה דְאֵת אֶמַר (ירמיה לז) אֶל בֵּית הַכְּלָא, בְּגִין
 דְּלֹא לְמַעַבְד מִיִּדֵי. כְּלָאִים: מְנִיעוֹתָא, דְּמִנַּע לְכָל אִינּוֹן
 חֵילִין מְעַבִּידְתָּא דְלַהוֹן. כְּלָאִים: עֲרַבּוּבִיא, דְּעַבִּיד
 עֲרַבּוּבִיא בְּחֵילָא דְלַעִילָא, וְאֶכְחִישׁ פּוּמְבִי דְמַלְכָּא, כְּמָה
 דְאֶתְמַר, (ובגין כף) וּבְגַד כְּלָאִים שַׁעֲטָנוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בראשית ב) וַיַּעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
 מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת. וְהָא אֶתְמַר,
 דְּשָׁנִי פְקוּדוֹי דְּמַלְכָּא, וְאַחְלָף עֵץ חַיִּים, דְּבִיָּה אֲשֶׁתְּלִים
 כְּלָא, וּבִיָּה תִלְיָא מְהִימְנוֹתָא, וְאֶתְדַבֵּק בְּאַתְרַּא אַחְרָא.

וְהָא תַּנְיִנָּן, בְּכֹלֵא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַחֲזָא עוּבְדָא פְּגוּוּנָא
 דְּלַעֲיָלָא, וְלִמְעַבַּד עוּבְדָא כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ. וְאִי אֲשַׁתְּנִי
 בְּמִלָּה אַחְרָא, הוּא אֲנַגִּיד עָלֶיהָ לְשִׁרְיָא בֵּיהּ מְלָה אַחְרָא
 דְּלֵא אַצְטְרִיךְ.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ אַחֲזִי עוּבְדָא לְתַתָּא בְּאַרְח
 מִיֶּשֶׁר, כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ, נְגִיד וְנַפְיָא וְשִׁרְיָא עֲלוּי
 רוּחַ קְדִישָׁא עֲלָאָה. וּבְשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ אַחֲזִי עוּבְדָא לְתַתָּא
 בְּאַרְחָא עֲקִימָא, דְּלִית אִיהוּ אֲוֶרְח מִיֶּשֶׁר, כְּדִין נְגִיד
 וְנַפְיָא וְשִׁרְיָא עֲלוּי רוּחַ אַחְרָא, דְּלֵא אַצְטְרִיךְ, דְּסֻטִי לִיהּ
 לְבַר נֶשׁ לְסֻטְר בִּישׁ. מֵאן מְשִׁיךְ עָלֶיהָ הֵהוּא רוּחָא. הוּי
 אֹמֵר, הֵהוּא עוּבְדָא דְאַחֲזִי בְּסֻטְר אַחְרָא.

כְּתִיב (משלי לא) דְּרִשָּׁה צְמֹר וּפְשִׁתִּים. דְּרִשָּׁה, מֵהוּ דְּרִשָּׁה.
 דְּבַעֲיָא וְדַרְיֵשׁ עַל צְמֹר וּפְשִׁתִּים, מֵאן דְּמַחְבֵּר לֹון
 כְּחֻדָּא, וְאִי תִימָא בְּצִיצִית אֲמַאי שְׂרִי. הָא אוּקְמוּהָ. אֲבַל
 הֵתָם הוּא הֵהוּא לְבוּשָׁא בְּתַקוּנוּי, בְּאַשְׁלָמוֹת עוּבְדָא
 כְּדַקָּא חֲזִי.

(נ"א וְדָא) תוּ, דְּרִשָּׁה צְמֹר וּפְשִׁתִּים, לְמַעַבַּד נוּקְמָא בְּמֵאן
 דְּמַחְבֵּר לֹון כְּחֻדָּא. אֲבַל אִימַתִּי שְׂרִיא. בְּשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ
 בְּאַשְׁלָמוֹתָא, דְּכְתִיב, וַתַּעַשׂ בְּחַפְזָא כְּפִיָּהּ. וְצִיצִית, הָא
 אוּקְמִנָּא דְּהֵתָם בְּהֵהוּא כְּלָלָא דְּשְׁלִימוֹתָא אֲשַׁתְּכַח, וְלֵא
 עֲבִיד מְדִי. אֲבַל בְּשַׁעְתָּא דְּלֵא אֲשַׁתְּכַח בְּשְׁלִימוֹתָא, מֵאן

דַּאֲתִי לְחַבְרָא לֹון פְּחָדָא, אַתְעַר עָלִיהּ רוּחָא דְלֹא
אַצְטְרִיךְ.

מַלְאָה דָּא מֵאן אוֹכַח. קִין וְהֶבֶל אוֹכַחן. דְּדָא אֲתִי מִסְטְרָא
חַד, וְדָא אֲתִי מִסְטְרָא אַחֲרָא. וּבְגִין כֶּךָ לֹא לְבַעֲי
לֹן לְחַבְרָא לֹון פְּחָדָא. (ס"א ל"ג מַלְאָה דָּא מֵאן אוֹכַח. קִין וְהֶבֶל אוֹכַחן)

וְקַרְבְּנָא דְקִין, אַתְרַחַק מִקְמִי קַרְבְּנָא דְהֶבֶל.
וְעַל דָּא וּבְגַד פְּלִאִים שְׁעֻטְנֹו לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ. לֹא יַעֲלֶה
עָלֶיךָ סֶתֶם, לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ רוּחָא אַחֲרָא לְשִׁלְטָאָה
בְּךָ. וְאַצְטְרִיךְ לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְאַחֲזָאָה עוֹבְדָא דְכִשְׂרָא כְּמָה
דְיֵאוֹת, וּבְהֵהוּא עוֹבְדָא שְׂרִיא עָלִיהּ רוּחַ קְדִישָׁא, רוּחַ
עֲלָאָה, לְאַתְקַדְשָׁא בֵיהּ, אַתָּא לְאַתְקַדְשָׁא מְקַדְשִׁין לִיהּ,
דְכַתִּיב וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יי'.

כְּתִיב וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע, וּמָה עַל דָּא גָרִים אָדָם
מִיִּתָּה בְּעֵלְמָא, מֵאן דְאַחֲזִי עוֹבְדָא אַחֲרָא דְלֹא
אַצְטְרִיךְ, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. שׁוֹר וְחַמּוֹר אוֹכַחן.
מִסְטְרָא דָּא אֲקָרִי שׁוֹר, וּמִסְטְרָא דָּא אֲקָרִי חַמּוֹר, וְעַל
דָּא כְּתִיב (דְּבָרִים כב) לֹא תַחֲרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחַמּוֹר יַחְדָּו. לֹא
תַעֲבִיד עֲרֻבוּבֵיִא פְּחָדָא, בְּגִין דְאַתְעַר לְאַתְחַבְרָא סְטְרָא
אַחֲרָא פְּחָדָא, לְאַבְאֲשָׁא עֵלְמָא. וּמֵאן דְפִרִישׁ לֹון, אֲסֻגִי
שְׁלֵמָא בְּעֵלְמָא. אוּף הָכָא, מֵאן דְפִרִישׁ לֹון בְּהֵהוּא גְוּוֹנָא
כְּמָה דְאַמְרוּ, דְלֹא אֲשַׁתְּכַח שׁוֹעַ (דף פ"ז ע"א) טוּוֹי וְנוֹז פְּחָדָא,

הַאִי בַר נֶשׁ אֲסַגִּי שְׁלֵמָא עֲלֵיהּ, וְעַל כָּל עֲלֵמָא.
 קַרְבְּנָא דִּקְיִן הָוּה פְּשְׁתִּים, וְקַרְבְּנָא דְהַבֵּל הָוּה צְמֵר,
 לֹא דָא כְּדָא, וְלֹא דָא כְּדָא. רְזָא דִּמְלָה, קִינ
 כְּלָאִים הָוּה, עֲרַבּוּבִיא דִּלָּא אֲצִטְרִיד, סְטְרָא אַחְרָא,
 דִּלָּא זִינָא דְחֹהָ וְאָדָם. וְקוּרְבַנְיָה מִהֵוּא סְטְרָא קָא
 אֲתִיא. הֵבֵל מְזִינָא חֲדָא דְאָדָם וְחֹהָ. וּבִמְעָהָ דְחֹהָ
 אֲתַחֲבְרוּ אֲלִין תְּרִין סְטְרִין. וּבְגִין דְאֲתַחֲבְרוּ כְּחֲדָא, לָא
 אֲתִיא מִנֵּיהּוּ תּוֹעֲלֵתָא לְעֵלְמָא, וְאֲתַאבִּידּוּ.

וְעַד יוֹמָא דִּין, סְטְרָא דִּלְהוֹן קִימָא. וּמֵאן דְאֲחֹזִי גְרַמִּיָּה
 בְּעוּבְדָא דְחַבּוּרָא דָא, אֲתַעַר עֲלֵיהּ אִינוּן סְטְרִין
 כְּחֲדָא, וְיִכִּיל לְאֲתַזְקָא, וְשָׂאֲרֵי עֲלוּי רוּחָא אַחְרָא, דִּלָּא
 אֲצִטְרִיד. וְיִשְׂרָאֵל בְּעָאן לְאֲתַעַרָא עֲלֵיהּוּ רוּחָא קְדִישָׁא
 לְמַהוּי קְדִישִׁין, לְאֲשַׁתְּכַחָא בְּשֵׁלְמָא, בְּעֵלְמָא דִּין
 וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי.

כְּתִיב (ויקרא ו) **וּלְבַשׁ הַפֶּהֶן מְדוּ בַד וּמְכַנְסֵי בַד יִהְיוּ עַל**
בְּשָׂרוֹ (ובבבבט בד יחגור) **אֲמַאי אֲקָרִי בַד, יַחֲדָאִי. בְּגִין**
דִּלָּא בְּעֵי לְחַבְרָא לְהַאי פְּשְׁתִּים בְּאַחְרָא, וְעַל דָּא לָא
כְּתִיב מְדוּ פְּשְׁתִּים, אֶלָּא בַד יַחֲדָאִי.

וְכַהֲנָא אֲמַאי אִיהוּ בְּעֵי לְאֲתַחֲזָא בְּהַאי. אֶלָּא אֲלִין
מָאנִי בַד, בְּעֵי לְאֲתַחֲזָא בְּהוּ עַל מְזַבַּח הָעוֹלָה,
כַּד הָוּה מִפְּנֵי קְטָרָא (ס"א קטמא) **דְּדִשְׁנָא דְעוֹלָה, דְּהָא עוֹלָה**

מִסְטָרָא דְעִבּוּדָה זָרָה וְהִתְהוּרָא בִישָׁא קָא אַתְיָא. וּבְגִין
כֶּה, בְּעֵי לְאַתְחַזָּא בְּהוּ בְּלַחֲוֵיִהוּ, וְלֹא בְּעֶרְבוּבִיא כֶּמָּה
דְּאַמְרוּן, בְּגִין דִּיתְכַּפֵּר לִיָּה לְבַר נֶשׁ כָּל אֵינּוֹן חוּבִין
דְּאַתְיִין מִהֵהוּא סְטָרָא.

וְכַד עֵייל לְמִקְדָּשָׁא, אֲתֵר דְשְׁלִימוֹ אֲשֶׁתְכַח, וְכָל אֵינּוֹן
פּוֹלְחָנֵי דְשְׁלִימוֹתָא, אֵף עַל גַּב דְּאַתְחַבְּרוּ, לִית לָן
בְּה, כֶּמָּה דְאַמְרוּן בְּצִיצִית, בְּגִין דְתַמָּן אֲשֶׁתְכַחוּ וְאַתְחַבְּרוּ
כָּל אֵינּוֹן זַיִנִין דְלַעֲיִלָּא, וְכָל אֵינּוֹן מֵאַנִי מִקְדָּשָׁא,
מִשְׁתַּכְּחִין בֵּיה כֶּמָּה זַיִנִין מִשְׁנֵיִן דָּא מִן דָּא, וְכִלְהוּ
אַתְכִּלִּילוּ תַמָּן כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָּא. וְזַפְּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְהוּ אורֵייתָא דְקִשׁוּט, אורֵייתָא
דְמִהֵימְנוּתָא, וְרִיחַם לְהוּ מִכָּל שָׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עִבּוּדָה
זָרָה, דְכַתִּיב, (מלאכי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אִמֵּר יי'.

פֶּתַח רַבִּי חֵיָא אֲבַתְרִיה וְאָמַר, כִּי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ
וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מֵאֲכָל וְגו'. וּבְשָׁנָה הָרְבִיעִית יִהְיֶה
כָּל פְּרִיו קֹדֶשׁ הַלּוּלִים לַיי'. כִּי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ, הָא
אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא, אֲבַל תָּא חֲזִי, דְהָא אֵילְנָא לָא עָבִיד
פִּירִין, אֲלֹא בְּאַרְעָא. וְאַרְעָא אֲפִיק לְהוֹן, וְאַחֲזִי הֵהוּא
אֵיבָא לְעֵלְמָא. וְאַרְעָא לָא עֲבָדָא פִּירִין אֲלֹא מִגּוֹ חֵילָא
אַחֲרָא דְעֵלְהָ. כֶּמָּה דְנוּקְבָא לָא עֲבָדָא פִּירִין, אֲלֹא מִגּוֹ
חֵילָא דְדְכוּרָא.